

Polisi Profedigaeth

Dyddiad y Polisi: Ebrill 2025

Dyddiad yr Adolygiad: Ebrill 2026

Mae Cwmni Buddiant Cymunedol Wace Chester yn cydnabod natur bersonol profedigaeth a galar ac mae wedi ymrwymo i gefnogi gweithwyr mewn ffyrdd ymarferol a rhesymol.

Gwyliau â Thâl

Mae absenoldeb profedigaeth yn absenoldeb â thâl sy'n caniatáu i weithiwr amser i ffwrdd ddelio â'i ofid personol a threfniadau ymarferol cysylltiedig, yn bennaf, ond heb fod yn gyfyngedig i, pan fydd aelod o'i deulu yn marw.

Mae Wace Chester CIC yn cydnabod bod profedigaeth yn effeithio ar bob unigolyn yn wahanol a bwriad y canllawiau isod yw dangos yr isafswm absenoldeb â thâl y mae gan weithiwr hawl iddo mewn gwahanol amgylchiadau. Mae Wace Chester CIC yn cydnabod na fydd angen i bob gweithiwr gymryd y lwfans llawn, a bydd angen amser ychwanegol ar rai gweithwyr, yn dibynnu ar eu perthynas â'r person sydd wedi marw ac amgylchiadau'r farwolaeth.

Os bydd perthynas agos yn marw, rhoddir 2 ddiwrnod gwaith o absenoldeb â thâl. Mae perthynas agos yn cynnwys priod, partner sifil neu bartner (gan gynnwys partneriaid o'r un rhyw)¹, plentyn², rhiant, llys-riant, brawd neu chwaer neu berson y mae'r gweithiwr mewn perthynas o ddibyniaeth ddomestig ag ef.

¹ – Mae partner yn cynnwys rhywun y mae'r gweithiwr yn cyd-fyw ag ef ond nad yw'n briod nac yn bartner sifil i'r gweithiwr.

² – Mae plentyn yn cynnwys plant y mae'r gweithiwr yn rhiant mabwysiadol a gwarcheidwaid a gofalwyr cyfreithiol mewn perthynas â nhw.

Caniateir 1 diwrnod ar farwolaeth mam/tad-yng-nghyfraith, neiniau a theidiau, wyrion, mab/merch-yng-nghyfraith.

Caniateir 1 diwrnod o wyliau ar farwolaeth ewythr/modryb er mwyn hwyluso presenoldeb yn yr angladd.

Mewn amgylchiadau eithriadol, gellir caniatáu 1-2 ddiwrnod o absenoldeb ar farwolaeth rhywun y tu allan i'r teulu agos. Byddai'r amgylchiadau hyn yn cynnwys (ond heb fod yn gyfyngedig i) sefyllfaoedd lle mae'r gweithiwr yn gyfrifol am drefniadau angladd neu'n gorfod teithio dramor i fynychu'r angladd.

Dylai gweithiwr hysbysu ei reolwr llinell o'i angen i gymryd gwyliau cyn gynted â phosibl neu, fan bellaf, ar ddiwrnod cyntaf yr absenoldeb. Mewn amgylchiadau eithriadol, bydd ceisiadau am absenoldeb yn cael eu hystyried ar ôl diwrnod cyntaf yr absenoldeb. Mae gan reolwyr llinell yr hawl i arfer disgrisiwn mewn amgylchiadau eithriadol fel yr amlinellir uchod. Nid oes rhaid cymryd diwrnodau gwyliau yn olynol.

Gwyliau Blynnyddol

Mewn achos profedigaeth, bydd gweithiwr yn gallu cymryd absenoldeb di-dâl neu wyliau blynnyddol ar fyr rybudd i ategu ei absenoldeb profedigaeth. Dylid cyfeirio ceisiadau at reolwr llinell y gweithiwr.

Gall gweithiwr sy'n dioddef profedigaeth deuluol tra ar wyliau blynnyddol drosi ei wyliau blynnyddol yn absenoldeb profedigaeth a chymryd ei wyliau blynnyddol ar ddyddiad yn y dyfodol.

Absenoldeb Di-dâl

Gellir caniatáu absenoldeb di-dâl am resymau tosturiol hyd at uchafswm o 5 diwrnod ar ôl profedigaeth. Rhaid i weithiwr ymgynghori â'i reolwr llinell cyn dechrau absenoldeb di-dâl.

Dychwelyd i'r Gwaith

Mewn rhai amgylchiadau efallai na fydd modd i weithiwr ddychwelyd i'r gwaith yn llawn yn dilyn marwolaeth perthynas agos – er enghraifft, pan fo galar y gweithiwr yn debygol o effeithio ar ei allu i gyflawni ei rôl, neu pan fo'n rhaid dod o hyd i drefniadau gofal plant newydd neu pan fo cyfrifoldeb gofal rhiant oedrannus wedi trosglwyddo i'r gweithiwr.

Mewn achosion o'r fath, bydd Wace Chester yn caniatáu dychwelyd i'r gwaith yn raddol ar sail rhan-amser neu oriau llai lle bo'n ymarferol. Gellir ystyried dyletswyddau eraill hefyd.

Byddai angen i unrhyw drefniant o'r fath gael ei gytuno ymlaen llaw gan y rheolwr llinell a byddai'n amodol ar uchafswm nifer o ddyddiau y cytunwyd arno.

Cefnogaeth i Weithwyr

Mae Wace Chester CIC yn cydnabod mai bwriad absenoldeb galar yw cefnogi gweithwyr yn y cyfnod uniongyrchol o amgylch marwolaeth perthynas. Fodd bynnag, gall y broses o alaru, yr ymateb naturiol a'r addasiad i golled a newid gymryd cryn dipyn o amser a bydd yn bersonol i bob unigolyn.

Dylai gweithiwr sydd ag unrhyw bryderon ynghylch y broses alaru yn effeithio ar ei berfformiad gwaith drafod hyn yn gyfrinachol gyda'i reolwr llinell (ychwanegwch 'neu adran Adnoddau Dynol' os yw hyn yn briodol i'ch sefydliad), er mwyn sicrhau bod unrhyw addasiadau rhesymol a allai fod yn angenrheidiol yn cael eu trafod a'u rhoi ar waith a bod y gweithiwr yn cael ei gefnogi i ddychwelyd i'r ystod lawn o ddyletswyddau a chyfrifoldebau a oedd ganddo cyn y brofedigaeth neu fod ei ddyletswyddau a'i gyfrifoldebau yn cael eu haddasu (yn ôl yr angen) gyda chytundeb ymlaen llaw'r rheolwr llinell.

Iechyd a Diogelwch

Gall profedigaeth gael effaith ar ganolbwyntio, cwsg a gwneud penderfyniadau. Bydd yr asesiad iechyd a diogelwch o'r gweithle yn cynnwys ystyried effaith profedigaeth ar weithwyr, eu ddyletswyddau a'u cyfrifoldebau, a'r cyd-destun y maent yn gweithio ynddo e.e. a ydynt yn gweithredu peiriannau trwm?

Rhaid i unrhyw weithiwr sy'n pryderu am ei allu i gyflawni ei ddyletswyddau'n ddiogel yn yr wythnosau yn dilyn profedigaeth drafod hyn gyda'i reolwr llinell.

Diwylliant ac Amrywiaeth

Mae Wace Chester CIC yn cydnabod bod gwahanol ddiwylliannau'n ymateb i farwolaeth mewn ffyrdd gwahanol iawn.

Bydd rheolwyr llinell yn gwirio a yw crefydd neu ddiwylliant y gweithiwr yn ei gwneud yn ofynnol iddynt ddilyn unrhyw arferion penodol neu wneud trefniadau arbennig a fyddai'n golygu eu bod i ffwrdd o'r gwaith ar amser penodol. Ni ddylai gweithwyr gymryd yn ganiataol bod eu rheolwr llinell yn ymwybodol o unrhyw ofynion o'r fath a dylent dynnu hyn i sylw eu rheolwr llinell cyn gynted â phosibl.

Dylai rheolwyr llinell sy'n ansicr sut i ymateb i weithiwr sydd wedi colli rhywun o ddiwylliant gwahanol ofyn i'r gweithiwr sydd wedi colli rhywun neu rywun arall o'u grŵp diwylliannol beth sy'n briodol.